

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA
2 NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izviseki nedelj in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 268. — Stev. 268.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 18, 1939—SOBOTA, NOVEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

DIJAŠKI IZGREDI V PRAGI

ČEŠKO VSEUČILIŠČE ZAPRTO
Češko vseučilišče je zasedla Hitlerjeva elitna garda in zavod je bil zaprt za dobo treh let. Ta odredba protektoratne vlade je kazen za uporne dijake, ki se niso zmenili za vladne opomine, da bo policija na vsak način vzdržala red.

2000 DIJAKOV JE BIL USMRČENIH

2000 DIJAKOV JE BIL ARETIRANIH

PRAGA, Češka, 18. nov. — Nemške nacističke padalne čete so včeraj aretirale 2000 Čehov, ker so se upirali nacistički vladi; 9 dijakov je bilo streljenih, 1200 jih je bilo pridržanih v zaporih, 10 pa jih je bilo izpuščenih.

VA DNI SO DIJAKI VPRIZARJALI
DEMONSTRACIJE

Po velikih izgredih, ki so trajali dva dni, je tajna policija Gestapo pričela zapirati dijake, katere so zatrdilu nemške policije naščuvali k demonstracijam pristaši bivšega čehoslovaškega predsednika Edvarda Beneša.

Associated Press pravi, da je bilo med aretiranimi dijaki tudi mnogo dijakinj, ki so bile odpeljane v znanokam.

PRAGA, Češka, 18. nov. — Nemška policija in nacističke čete so včeraj zjutraj ob dveh zasedle češko vseučilišče in pozneje, ojačene s tajno policijo gestapo, še dijaški dom.

Kot pravi Associated Press, so v zapore z busi odeljali 1200 dijakov in dijakinj in streljanje je bilo slišati pri Masarykovi gimnaziji. Pozneje je Hitlerjeva elitna garda v črnih srajcah prišla v mesto in oklopnih avtomobilih.

V sredo je policija razgnala češke dijake, ki so prizorili po mestu demonstracije in kričali: "Svoda!"

2000 NEMŠKIH VOJAKOV Z OKLOPNIMI
AVTOMOBILI JE DOSPELO V PRAGO

Ob 10.30 dopoldne je nacistička milica na motorih kolesih prišla v mesto in pripeljala s seboj tudi oljske topove. Skozi mesto so se peljali v vojni formaciji in vzelo je eno uro, da so prišli v taborišče, ki je bilo za nje pripravljeno na nasprotni strani mesta. Bilo je okoli 5000 črnosrajčnikov.

Nemške oblasti pravijo, da je prišlo vojaštvo v mesto zaradi dijaških demonstracij v sredo.

BERLIN, Nemčija, 18. novembra. — Radio poročaja v Pragi je sinoči naznanila, da bodo vsi češki prostovoljci, ki so se borili v češki legiji na Poljskem, vstreljeni, bodisi, da bodo vjeti, ali pa če se rnejo v svojo domovino.

Poveljnik češke legije general Lev Prchala, je iz Poljske pobegnil v Francijo, kjer je zopet zbral legerijo čeških prostovoljcev. Češka legija v Franciji šteje 30.000 prostovoljcev.

Hacha baje aretiran

British Broadcasting Corporation poroča, da je predsednik Češke in Moravske dr. Emil Hacha aretiran, ker ni hotel podpisati ukaza za mobilizacijo 1.000.000 Čehov, ki bi bili pomešani med nemške polke.

NEMŠKI KROGI PRIZNAVAJO SUROVOST

BERLIN, Nemčija, 18. nov. — Nemški vladni krogi priznavajo, da je mogoče usmrtitev 9 dijakov v Pragi "surovost" in da bi vlada z dijaki postopala milejšje, ako bi se demonstracije dogodile v mirnem času.

"Tako postopanje, kot je usmrtitev devetih dijakov, četudi izgleda surovo, je neobhodno potrebno, ako pomislimo, da je Nemčija v vojni," pravi neko poročilo, ki prihaja iz vnanjega urada.

Nasprotje v Nemčiji

NEMŠKI PRINC KLJUBUJE NACIJSKI VLADI

LONDON, Anglija, 17. nov. — List "Daily Mirror" je iz Pariza prejel poročilo, da je kancelar Hitler v četrtek v svojo pisarno poklical bivšega nemškega prestolonaslednika princa Friedricha Viljema in od njega zahteval, da poda svojo izjavo za nacije.

Kot pravi isto poročilo, je princ Hitlerju odgovoril, da mu je njegov oče, bivši cesar

Viljem naročil, da se ne sme nikdar izjaviti za nacije.

Razgovor med njima je bil zelo buren in je Hitler slednje v veliki jezi zaklical: — "Smrt bo kazen za vsakega izdajalec!"

Princ je bil poldrugo uro pri Hitlerju, nakar ga je vojaška straža spremela v njegovo viloblužno Potsdama.

NACIZEM NI ZA NEMŠKE GENERALE

PARIZ, Francija, 17. nov. — List "Journal" prinaša iz Curiha poročilo, po katerem so nemški generali mnenja, da je nacizem že zastarel in da bi ga morala zamenjati rekonstrukcijska vlada, ki bi končala vojno in razpravljala o sporu z zavezniki okoli okrogne mize.

Poročevalec pravi, da so v Curihu prišla poročila, da je Nemčija pripravljena odgovoriti se Češki, Moravski, Slovaški in Poljski in dovoliti Av-

strijeem, da sami glasujejo za svojo usodo. Nemčija pa hoče obdržati Sudete.

Po teh poročilih je mogoče sklepati, da se nahaja vnanji minister Joachim von Ribbentrop v zelo težavnem položaju in bo moral na njegovo mesto priti tak mož, kot je E. von Weizsaecker, podtajnik vnanjega urada, ali Wilhelm E. Bohle, načelnik nacističkega vnanjega urada, ali pa Konstantin von Neurath, protektor Češke in Moravske.

Zmaga farmerjev v N.Y.

Zmaga ni bila dosežena s pomočjo konferenc, pač so si jo sami izvojevali — pravi H. V. Noyes.

ALBANY, N. Y., 17. nov. — Državni poljedeljski komisar Holton V. Noyes, je rekel danes: — Newyorški farmerji so dosegli, po čemer so stremeli. Za sto funtov mleka dobivajo \$2.27. Te zmage niso izvojevali s pomočjo konferenc, pač pa s svojo lastno močjo in vztrajnostjo.

S to svojo izjavo je komisar nekoliko švrknil newyorškega župana, ki je skušal igrati med farmerji in prekupčevalci vlogo nekakega posredovalca.

WASHINGTON, D. C., 17. novembra. — Poljedeljski tajnik Wallace je danes rekel, da se ne bo spuščal v nobeno debato z newyorškim županom La Guardia glede cen, ki naj jih dobivajo newyorški farmerji za mleko. Župan je namreč ponovno zatrjeval, da so razni uradi pustili farmerje na cedilu.

CHICAGO, Ill., 17. nov. — Fred Sexauer, predsednik Dairyman's League Cooperative Association v New Yorku, je rekel, da si prizadevajo komunisti in razni drugi radikalni elementi dobiti kontrolo nad farmerskimi organizacijami v vsej deželi.

Zvezna vlada ima
manj dohodkov

WASHINGTON, D. C., 17. novembra. — V tekočem fiskalnem letu je imela vlada nad dva tisoč milijonov dohodkov, dočim so znašali njeni izdatki nad tri tisoč milijonov dolarjev.

Vsled neprestanega primanjkljaja znaša narodni dolg nad štirideset tisoč milijonov dolarjev.

NOVI JUGOSLOVANSKI VOJAŠKI ATAŠEJ

S parnikom "Saturnia" je včeraj došel v New York novi jugoslovanski vojaški atašeji polkovnik Mirko Burja, Slovenec, rojen v Šiški pri Ljubljani.

Protiv koncu svetovne vojne je bil Mr. Burja prosovoljec v jugoslovanski vojski v Rusiji, pozneje pa je prišel s svojim polkom na solunsko fronto, kjer je bila avstrijska fronta prebita in je prišlo do premirja.

Po vojni je Mr. Burja dokončal višjo vojaško akademijo v Beogradu in je bil kmalu zatem sprejet v generalni štab.

Kot generalštabni oficir je zavzemal več važnih mest, med njimi tudi mesto načelnika generalnega štaba konjeniške divizije v Zagrebu, in bregalniške divizije v Štipu. Pozneje je bil vojni atašeji v Bukarešti in Varšavi. Zadnje čase pa je bil pridržen vojnemu ministertvu v Beogradu kot šef organizacijskega oddelka.

Sedaj pa je bil Mr. Burja imenovan za vojaškega atašeja pri jugoslovanskem posla-ništvu v Washingtonu, D. C. Z njim je prišla tudi njegova soproga gospa Pauline Burja, ki je hčerka znanega našega rojaka v Clevelandu, O., Mr. Plevnika.

Na pomolu so polkovnika Burjo in njegovo soprogo sprejeli Mr. Plevnik in Mr. Schneller iz Clevelanda, in Mr. Anthony Svet iz Brooklyna.

"Največja neumnost"

Po mnenju znanega izdajatelja bi Združene države ne mogle napraviti večje neumnosti, kot vmešati se v vojno.

BUFFALO, N. Y., 17. nov. — Na skupščini Associated Industries of New York je govoril znani založnik in izdajatelj časopisov Frank E. Gannett. — Med drugim je dejal, da bi Amerika napravila največjo neumnost, če bi se na ta ali oni način vmešala v evropsko vojno.

Vojne se ne smemo pod nobenim pogojem udeležiti, — je izjavil, — prvič zato ne, ker bi morali izgubiti tisoče in tisoče naših fantov in mož ter milijarde dolarjev, drugič pa ne zaradi tega, ker bi pomenilo to konec naše ustavne vladne oblike.

Vojna bi zatrla vse dragocene svoboščine, ki jih uživamo kot ameriški državljani. V dokaz naj nam služi Evropa, kjer je vse podrejeno najstrožji cenzuri.

Se do danes, po dvajsetih letih, ni svet prebolel uničenja, siromaštva in gospodarske stiske, v katero ga je pahnila zadnja vojna. Sundeležba v sedanjih vojni nas bi veljala najmanj petdeset tisoč milijonov dolarjev, kar bi pomenilo popolno uničenje srednjega stanu.

Vsled gospodarske krize, ki bi sledila vojni, bi bili najbolj prizadeti delavci in nezaposleni.

Nekateri pravijo, da se bo Hitler lotil Severne in Južne Amerike, ako se mu posreči premagati Anglijo in Fran-

Predsednik molči o tretjem terminu

Odgovoru vsiljivega časnikarja se je smeje izognil. — Med demokrati se zopet pojavlja razkol.

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Vsa ameriška javnost je radovedna, če namerava predsednik Roosevelt vtretje kandidirati ali ne. Značilno je, da niso niti njegovim najbližjim prijateljem znani njegovi tozadevni načerti. Časnikarji pazijo na vsako njegovo izjavo, toda v njegovih besedah se jim doslej ni posrečilo zaslediti niti najmanjšega mišljaja.

Ko so bili nedavno pri njem zastopniki ameriških listov, je neki poročevalec omenil, da namerava sedanji podpredsednik Garner nastopiti na prihodnji demokratiški narodni konvenciji kot kandidat za predsedniško nominacijo ter nato vprašal predsednika, če bi to kaj vplivalo na njegove načerte.

Predsednik Roosevelt je za-

Delavske vesti

Važna odločitev

Ageron J. Nova, sodnik najvišjega sodišča v New Yorku ni hotel izdati ustavnega povelja, ki naj bi prepovedovalo localu št. 13.006 United Mine Workers unije (CIO) nadaljevati stavko pri Diamond Candle Co., Inc. v Brooklynu.

Sodnik Nova je izjavil: — Družba je delavce zapostavljala, vsled česar so upravičeni do postavne zaščite, pa je je to v pogodbi omenjeno ali ne. Družba hoče zanikati delavcem pravico do stavke, poleg tega pa tudi toži unijo za sto tisoč dolarjev odškodnine.

Preteča stavka

Iz Hollywooda, Cal., poročajo, da če ne bo do pondeljka do dveh popoldne zvišana tehničnim delavcem v filmski industriji plača za 10 odstotkov, bo 35.000 delavcev zastavkalo. Unija pripada Del. Federaciji.

Chrysler odpustil
nadaljne delavce

DETROIT, Mich., 15. nov. — Chryslerjeva korporacija je odpustila včeraj 3400 nadaljnih delavcev. Med njimi 1400 pisarniških nameščencev. Povod temu je dala stavka United Automobile Workers unije, vsled katere je sedaj pri Chryslerju 58.000 delavcev brez dela. Zaradi stavke je brez dela več tisoč delavcev tudi po drugih tovarnah, ki so

ei. Taka domneva je smešna, da bolj smešna biti ne more. Naj smo vendar oddaljeni tritisoč milj od Evrope. Nihče se ne more boriti, če nima v bližini bojišča operacijske baze.

Predsednik molči o tretjem terminu

Odgovoru vsiljivega časnikarja se je smeje izognil. — Med demokrati se zopet pojavlja razkol.

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Vsa ameriška javnost je radovedna, če namerava predsednik Roosevelt vtretje kandidirati ali ne. Značilno je, da niso niti njegovim najbližjim prijateljem znani njegovi tozadevni načerti. Časnikarji pazijo na vsako njegovo izjavo, toda v njegovih besedah se jim doslej ni posrečilo zaslediti niti najmanjšega mišljaja.

Ko so bili nedavno pri njem zastopniki ameriških listov, je neki poročevalec omenil, da namerava sedanji podpredsednik Garner nastopiti na prihodnji demokratiški narodni konvenciji kot kandidat za predsedniško nominacijo ter nato vprašal predsednika, če bi to kaj vplivalo na njegove načerte.

Predsednik Roosevelt je za-

slutil nastavljenost mu past ter se je poročevalcu le nasmehnil in mu ni odgovoril.

V demokratiški stranki so se začela zopet pojavljati stara nasprotja. Tekom nevtralnostne debate je vladalo premirje, zdaj so pa zopet vzplamtele stare strasti.

Premirje je trajalo šest tednov. Tekom tega časa ni noben demokrat napadal New Deala, Roosevelta so pustili v miru in vsi so podpirali napore administracije. To je dokaz, da je zmožna demokratiška stranka velike in stroge discipline.

Nekateri demokratiški senatorji, ki so nasprotovali predsednikovim predlogom, pa se ga v zadevi nevtralnosti podpirali, so se zopet začeli obračati od njega. To so predvsem senatorji Burke, Glass in Byrd

od Chryslerjeve odvisne. Chryslerjeve naprave straži nad 2000 policistov.

"Če bi bil jaz . . ."

CHICAGO, Ill., 16. nov. — Na banketu, ki se ga je udeležilo nad sedemsto oseb, ki zavzemajo odlična mesta v industriji truckov, je govoril tudi Julius P. Heil, republikanski guverner države Illinois. Rekel je: — Če bi bil jaz guverner države Michigan, — bi kmalu odpravil vse stavke. Stavko v avtni industriji so povzročili delavski organizatorji. Oni so odgovorni za sedanje zmede, ne pa toliko delavci in gospodarji.

Gouverner Heil je sam udeležen v industriji truckov.

Zvezni posredovalec
v New Yorku

Zvezni delavski urad je poslal v New York Jamesa Finna z naročilom, naj uravna spor med 5000 stavkujočimi pristašnimi delavci in družbami, ki se bavijo z obrežno paroplovbo. Dospeti bi imel že včeraj, pa je bil v Erie, Pa., zadržan.

Za zvezno posredovanje je prosil Joseph P. Ryan, predsednik International Longshoremen's Association, organizacije, ki pripada Delavski federaciji. Stavka traja že štirinajst dni.

Avtni delavci se
bodo pritožili

Odbor za organizacijo jeklarjev (CIO) se bo v dveh ali treh dneh pritožil pri Delavskem uradu (National Labor Relations Board) proti Bethlehem Steel Corporation, ker neče stopiti z delavci v kolektivna pogajanja. Delavski urad bo tudi pozvan, naj v najkrajšem času razpiše med delavstvom volitve.

V četrtek je prišla v newyorški urad Bethlehem Steel Corporation delegacija unije avtnih delavcev ter hotela govoriti s predsednikom Eugenom A. Grace ali s podpredsednikom J. B. Larkinom, pa je bilo delegatom rečeno, da ju ni v mestu. Delegatje so rekli, da so predsedniku že prejšnji teden pisali in ga prosili za sestanek, pa niso dobili na svoje pismo nobenega odgovora. Delegati bodo ostali v New Yorku ter bodo prisostvovali državnim konvenciji Lewisovega Kongresa za industrijalno organizacijo.

Stavci zahtevajo krajši
delovni teden

INDIANAPOLIS, Ind., 17. nov. — Člani International Typographical Union so v razmerju 2:1 glasovali za uvedbo petdnevnega delovnega tedna, ki naj bo uveljavljen v tej industriji dne 1. januarja, 1942. Po sedanjih določbah unije delajo stavci šest dni na teden po šest ur in štirideset minut dnevno.

“GLAS NARODA”
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto vojna list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
..... \$8.00 \$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
..... \$5.00	Za pol leta
Za štiri leta \$3.50
..... \$1.50	

Subscription Yearly \$6.—

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 5-1243

NEMCI UNIČILI KIP WOODROWA WILSONA

Kip predsednika Woodrowa Wilsona, ki ga je izdelal ameriški kipar Gutzon Borglum in ki je stal na Wilsonovem trgu v Poznanju, so Nemci razbili, ko so zavzeli mesto, čes, da je bil “umetniški nestv or.”

Iz Jugoslavije

Nepismenost v Bosni

Tudi letos so obnovili v Sarajevu akcijo za odpravljanje nepismenosti v Bosni. “Napretkovci”, prosvetni delavci, so imeli lani in predlanskim velik uspeh. V dveh letih so naučili po statističnih podatkih na področju Hercegovine in Bosne čitati in pisati okoli 30,000 kmetov in kmetic.

Okrog 2500 vagonov sliv je že izvozila država v tujino

Večinoma je šlo sadje v Nemčijo in Českomoravski protektorat. Kaže pa, da bo Nemčija kupila še velike količine suhih in svežih sliv. Vsega bo letos na razpolago okrog 4500 vagonov svežih in 3000 vagonov suhih sliv za izvoz. Zaradi vojnih zapletenj se zdi, da bo težko kaj z izvozom sliv v Francijo, Anglijo in Holandijo.

15 gospodarstev je uničil ogenj v vasi novi Perkovci pri Djakovu

Ogenj je izbruhnil v enem izmed skednjev, ki se je nahajal sredi vasi. Ker je vlekel močan veter, so se iskre takoj raznesle na slamnate strehe bližnjih gospodarskih poslopij. Ljudje so hitro poklicali gasilce iz bližnjih večjih krajev, toda ko so ti prišli, je ogenj že uničil skoro do tal petnajst gospodarskih poslopij in hiš. Ogenj, menijo, je zažgala stran vržena neugasla cigareta. Škoda je ogromna, pa toliko bolj občutljiva, ker so bili kmetje deloma nič deloma pa le za malenkostne vsote zavarovani.

Svojega 70 let starega zaročenca je skoraj do smrti potolka

dimnikarska učenka 24 letna Pavlina Šandl iz Valpova. Stari Andrej Višinski je bil inkasant in se je bil zaljubil v Pavlino. V začetku je to nenavadno poznanstvo še nekam slo, saj sta slavila celo zaroko. Poroka pa sta odložila do tistega dne, ko bo Pavlina naredila pomočniški izpit. Ta čas pa se je Pavlina ljubezen ohladila.

Prenos kosti Gavriela Principa in tovarišev

Pred meseci so začeli graditi v Sarajevu na starem pravoslavnem pokopališču spominsko kapelico vidovdanskim herojem. Kapelica je sedaj dograjana. V njenih zidovih je vzdanih več sto spominskih plošč, ki so jih prenesli s starih grobov na starem pokopališču v Vrbanji. Kapelico so zgradili po načrtu beograjskega profesorja Rocca v starem srbskem slogu. Te dni bodo izkopali kosti Gavriela Principa in tovarišev ter jih prenesli v sarkofagih v kriptu nove kapelice. Prihodnji mesec pa bo kapelica slovesno blagoslovljena.

300 SVETIH MAŠ LETNO

V življenju in po smrti, so deležni člani “Mašne zveze za Afriko.” Članarina enkrat za vedno 25 centov za vsako osebo, živo ali umro. Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, St. Louis, Mo.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDEER,
ako je vam le priročno

Najprej se je napil vina, potem pa octove kisline.

V Ivanju se je zastrupil ugledni obrtnik Anton Canjuga, star 65 let. Najprej se je napil žganja; potem je pa popil toliko octove kisline, da je v silnih mukah kmalu izdihnil. Kaj ga je pognalo v smrt, ni znano.

IZVOZ IZ KANADE

OTTAWA, Kanada, 17. nov. — Tudi v drugem mesecu vojne je bil kanadski izvoz znatno večji kot je bil lani v tem času.

Meseca oktobra je Kanada eksportirala za devetdeset milijonov dolarjev blaga, lanskega oktobra pa samo za 88 milijonov dolarjev.

SPANJE IMA ZA POKLIC.

Kdo bi ne zavidal Mr. Harryja Chatterja iz Londona, ki mora po svojemu poklicu spat toliko, kolikor sploh more. Ves božji dan leži ta gospod na medvedji koži, postilja si kolikor mogoče udobno — in ga za to še dobro plačajo.

Mr. Chatter je v službi neke tovarne žimnice in nima drugega dela, nego da preizkuša izdelke te tovarne, kar se tiče njih dobrote in udobnosti. Ko opravi svoje poležavanje, izreče svoje strokovnjaško mnenje o kakovosti novih posteljnih vzmeti in blazin. Chatter ugotovi takoj, če je kakšna žimnica pretrda ali premehka. Če po enournem ležanju lahko pove vse njene napake in da-li bo novi proizvod ustrezal zahtevam razvajenih klientov.

VEČ AVTOMOBILOV KOT PREBIVALCEV.

Največ zanimivosti v zvezi z avtomobili srečamo seveda v deželi neomejenih možnosti. Mesto Cleveland, O., šteje na primer več avtomobilov nego prebivalcev, na 290,564 ljudi pride 294,060 avtomobilov, ki jih ima po zadnji statistiki 851,556. Število njegovih prebivalcev znaša 1,238,048. Kako se v Ameriki ščitijo pred prehitrimi vozači, kaže zakon, ki so ga izdali v državi Utah. Tam mora vsak vozač, ki je

Peter Zgaga
NAPORNA VZGOJA

Moja razprava o etiketi se je tako nesrečno zavlekla, da moram navzlic za večeraj obljubljenem koncu še danes nekaj dostaviti. Odgovoriti moram namreč še na vprašane, če je etiketa človeku prirojena ali se ji mora prilepiti, da postane dostojen član človeške družbe in da koraka z napredkom modernega časa.

Da ne bo brezpotrebne za vlačevanja, moram takoj povedati, da ni pri rojstvu nikomur kumovala, ampak se je mora v poznejšem življenju prilagoditi, z večjim ali manjšim trudom navzeti.

Že nedolžno dete je treba začeti v tem smislu vzgajati. Matere so seveda najbolj vzgojiteljice, pozneje v življenju pa drugi elementi, ki odločajo človeško usodo.

Pred leti me je zanesla po precej dobro restavracijo dolnjem delu mesta.

V velikem prostoru so bile vse mize ograjene z visokimi lesenimi plankami, tako da je bilo pri mizi prostora za štirikoli so udobno in ločeno sedeti od ostalih gostov. Jaz sem se del sam in se po kosilu zagledal v čitanje.

Iznenada zaslišim z onkralesene stene slovensko besedo. To je v New Yorku že čudno naključje, kajti po velemestu lahko tavaš dneve in dneve, pa ne boš našel na našega človeka.

Onkraj stene sta morala biti dva, slišal sem pa samo ženski glas, pritažen glas, toda na vzlezu temu dovolj močan, da mi ni našla nobena beseda. Govorila je v domžalskem narečju, toda po govoricah je nisem spoznal.

Zelo se mi je, da je jezun razburjena, kajti o tem s prišlo besede:

— Nak, s teboj pa že nikda več nikamor ne grem! Ti spelnisi za med ljudi. Samo sramo in škandale mi delaš. Kak pa držiš žlico? Z dvema prstoma jo primi, ne pa s celo roko! In kakšne kremplice imaš! Malo bolj bi se pa že lahko umili.

Kakor veste, sem jaz prece razumel človek in zato sem fakoj ugasil: — Skrbna mati je pripeljala svojega sinčka, najbrž prvič — v restavracijelaj ga pa učni manire ozirom etikete.

Ubugo bitje, ki so mu bile namenjene njene besede, ni niti črhnilo, pač se je za brezpogojno pokorilo strogi vzgojiteljici, kateri so se vsipali iz udobri in koristni nauki, kakodebela toča izpod črnege neba.

— Pa naprej se drži, da s ne boš ves popacal. . . Zeskrišiti je že kapnilo na pinto! Zekaj pa ne merkaš! In najboljša pinta, kar jih imaš! Nikane drobi kruha v župo. . . Kamisliš, da si doma?

In čez nekaj časa: — Mo Bog, cel makaron imaš n. bradi. . . Obrisil se vendar. . . Ne s servetom. . . z rutico s obrisi. Kaj bo pa kelnar rekel. . . V levo roko primi nož in vilice v desno. . . Nikar nžagaj z nožem, saj vidiš, da je kost. . . Ne z žlico solate! . . . Z vilicami. . . pa samo en peresce naenkrat. . . In nika se tako ne baši! . . . Najprej tsto pojej, kar imaš v ustih. . . Na, pa je šla sraja! Ali ne moreš malo merkat? . . . Vsi ljudje bodo vedeli, kaj si jedel. . . Kar sram me je! Kaj pa maže s kruhom po talerju? . . . Ali ne veš, da se to ne sme? . . .

In tako je šlo skoro celo uro. Smililo se mi je bitje. Toda z etiketo je treba marsikaj potrpeti.

Slednjič sta vstala. Jaz sem se potuhnil. Radoveden sem bil pa le, kdo sta. Mimo menista morala, pa me nista spoznala, ker sem bil navidez za globljen v časopis.

Pa nista bila mati in sinček pač pa žena in mož. Ona majhna in drobčkana — sam je zik je je bil, on pa močan in rogovilast, skoro šest čevljev visok. Sočustvoval sem z njun, ker ima tako strogo učiteljico in vzgojiteljico. In še dosti b moral pretrpeti, predno mu b zabil v glavo potrebno etiketo.

ROJAK V BOLNIŠNICI.

Sinoči je bil prepeljan v Bellevue bolnišnico v New Yorku poznani rojak Anton Svet, oče zastopnika “Glasa Naroda” Antona Sveta, ml. Njegovo stanje je zelo resno. Želimo mu, da kaj kmalu okrova.

SMRTNA KOSA

V starosti 54 let je v Garden City Parku, L. I., N. Y., večeraj popoldne umrl J. E. Adams, tast Mrs. Marte Hudé-Adams. Prizadeti družini naše sozlaglje!

TRIDESET TISOČ MILIJONOV DOLARJEV

Slehernemu je znano, da je vojna zelo draga stvar. Ne pomeni pa dosti, če računamo stroške vojne v dolarjih in centih in če vodimo točne sezname o direktnih izdatkih, posojilih, obrestih na vojne dolgove in penzije. Treba je vpoštevati skupno vsoto, ki je tako ogromna, da jo je mogoče izraziti le v astronomskih številkah. Treba jo je pač predočiti v lažje milijunih pojmi, tikajočih se armad in oboroževanja.

Direktni stroški vojne so le razmeroma majhen del skupnih stroškov. Dosedaj se ni še nikomur posrečilo izračunati vrednosti izgubljenih življenj, znižanja življenjskega standarda in omejitve državljskih svobostin. Vsega tega ni mogoče predočiti v številkah. Splošno se pa domneva, da so direktni stroški vojne malenkostni v primeri z indirektnimi stroški.

Vpoštevajoč le direktne stroške, je National Economy League grobo izračunala, koliko bi veljala to deželo sondeležba v sedanjih vojni.

Organizacija je ugotovila, da bi potrošili na leto trideset tisoč milijonov dolarjev, torej dvakrat toliko kot v svetovni vojni.

V to pa niso vključena posojila zaveznikom, obresti ali izplačila veteranom, ki bi se v teku dvajset let več kot podvojila. Tekom 1917-1918 je svetovna vojna veljala štirindvajset tisoč sto petinrideset milijonov dolarjev, do danes so pa narasli skupni stroški na približno sedem in petdeset tisoč milijonov dolarjev.

S tem denarjem bi lahko zgradili vse cerkve v Združenih državah, vse ceste, pokrili za dobo petih let vse stroške vzgoje in zdravniške oskrbi, nadomestili vso v dvajsetih letih vsled ognja povzročeno škodo, pa bi še ostalo dovolj denarja za nakup vseh avtomobilov, ki jih v enem letu zgrade v Ameriki.

Najbolj čudno pri vsem tem je, da je stroške vojne sploh mogoče pokriti. To dokazuje, da si narod, dovolj prepričan o vrednosti svojega cilja, zna preskrbeti potreben denar.

Nihče ne bo zanikal, da nima ta dežela važnejšega dela in važnejših nalog, kot je pa vojna s kakšno drugo državo.

Naša naloga je preskrbeti delo, obleko, hrano in primerne stanovanja štirideset milijonom oseb, katerim vsega tega manjka. V tem svojem prizadevanju večkrat naletimo na porazne izgovore: — Saj to ni mogoče.

Ako bi se Amerika udeležila sedanje vojne, bi morala potrošiti na leto trideset tisoč milijonov dolarjev, oziroma štidiinosemdeset milijonov dolarjev na dan. Ta denar bi bilo mogoče dobiti — kako, nam ni znano — toda dobilo bi se ga in še prav kmalo. Vmešali bi se v vojno, ki bi nas v gospodarskem pogledu nikamor ne privedla.

Ako bi to ogromno vsoto porabili za domače potrebe, bi nam sešesoma prinesla ogromne dohodke.

Nesmiselno je trditi, da ne moremo tvegati investiranja v bodočnost Združenih držav.

Vsi naši vladni stroški, zvezni, državni in lokalni, znašajo šestnajst tisoč milijonov dolarjev na leto.

Dežela lahko podvoji letne stroške za domače potrebe, pa bi potrošila le nekoliko več kot bi jo veljala sondeležba v evropski vojni.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka “Glasa Naroda.”

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.
Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar. ———	\$ 2.50
200 Dinar. ———	4.80
300 Dinar. ———	7.00
500 Dinar. ———	11.25
1,000 Dinar. ———	21.75
2,000 Dinar. ———	43.00

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za denarne pošiljatve v Jugoslavijo začasno prekrajane. Sedaj pa smo dobili nove zveze, po katerih je mogoče našim rojakom vtrčiti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povisana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatve zaradi evropskih razmer zakašniti.

ZA NJIHO POŠILJATEV POSLUŠITE SE “CABLE ORDER”. — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK : :
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

KAMNITI MENIH

Okrog slovaškega gradu Hričova, ki je star najmanj 700 let, in ki se kakor orlovsko gnezdo oprizema visokih pečin...

lih sedel pri oknu, se je li-poma stemnilo jasno opoldan-sko nebo in začelo je neznan-sko grmeti in se bliskati. Na-stala je grozotna nevihta, ki je spreminila evetoko plan v stra-hotno ponočno pokrajino.

Ob času turskih vpadov je bival na gradu roparski vitez Lahar s svojo ženo in štirimi sinovi. Čeprav je Laharjevi ženi že odvetela mladost, je bil vendarle še lepega obraza, in v njenih zilah se ni bil ohladil plamen strasti.

Tedaj se je pred grajskimi vrati pojavila temnapostava. Turso je sršočih obrvi bolščal v strahotno prikazen. Grajski vratar je odprl in skozi hrumenje hude ure je Turso za-li-sal besede:

"Reven menih sem in pro-sim za streho, dokler ne bo mi-nila nevihta."

Za vročo kri gospodarice z gradu Hričova je vedel Franc Turso, mogočni in grabežljivi gospodar so-ednjega gradu Li-tave. Pa se je nekega dne po-javil na Hričovu, da zasnuje Laharjevo vdovo. Toda on je hotel imeti samo grad in s tem -voje posestvo povečano, in njegova mlada kri ni niti malo poželela postarne vdove.

"Da bi te satan..." je Turso zavpil navzdol, ko je sunkovito odprl okno, "glej, da se mi poberesh, ti nadležni kutar, tu ni nobene gostilne."

Tokrat je menih grozeče poz-vzdignil glas:

A njej je bil všeč mladi, po-svojih družnih činih slavn Tur-so, in le težko je s spominom na Laharja in na svoje štiri sinove obvladala razpaljeno strast. Vendar je slednjice le premagala žgoči kriki in je rekla:

"Čj. ošabni gospod, pomi-slite na Laharjevo vdovo in iz-koristite le priliko, ki bi ž njo maršikaj mogli popraviti."

Tedaj se je Turso razkačal in ga je dal vreči v stolp, čes: "Zdaj pa imaš streho!"

"Ne morem in ne smem pre-jeti vaše ponudbe, a všeč-te mi in vzamem vas za svoje-ga sina, da vas bom večkrat vi-dela pri sebi."

Ko je šla huda ura mimo, se je Turso olajšano zasmejal. Ne-znatno človeče ga je bilo hotelo oplasiti, pa niti grom ni strela in tenmi oblaki vesti ga niso mogli omehčati. Pristopil je k oknu. Priroda je ležala pred njim, iztezajoč roke novemu življenju nasproti, z dreves so padale težke kaplje, in visoka trava je bila poležana. A tu-di pri vrodu v grad je stala spet ona strahovita postava in je zahtevala vstopa v grad.

Turso je velel poklicati ču-vajca s stolpa. Ta je dejal, da ni videl nikogar, da bi bil po-begnil. A menih je stal zmag-jin in je obupno dvigal roke.

Ondi je nesrečna vdova le-ta in leta trpela in njen jok in stek ni privedel v zunanji svet. Ničče ni zvedel, kaj se je ž njo zgodilo, in Turso je bil neome-jeni gospodar Hričova.

Drugo jutro je pribitil grajski čuvaj in je ves prestrašen sporočil, da tisti menih od več-raj že spet stoji pred vrati in je zdaj kakor mogočna pečina. Turso je pokukal skozi okno. Resnično, ista postava kam-nitni menih. Grozeče je dvig-nil roko.

Po zunanje si je novi lastnik gradu pač povečal oblasti, a na znotraj je vidno izgubljal svoj mir in večkrat je bil vse noči pokoncu, razmišljajoč o svojem zločinu in razglabljujoč o kaki hujši, dokončni rešitvi te za-rove.

Strah in srd je prešinil grajs-čaka.

Dal je meniha razbiti in ska-le pometati v morje.

Ko je nekdo ves v teh mi-

Turso je še istega dne s slu-žinčadjo zapustil grad. Z gro-zo v sreju je zapustil bogato dediščino, ki je nekdo tako gra-bežljivo koprnel po njej. Te groze se ni nikoli iznebil, pre-ganjala ga je noč in dan in tu ni dala najti pokoja. Tudi njegova služinčad se je odv-rnila od njega, in kmalu je brez sledu izgihil.

V grad pa se ni maral nihče več vrniti, zakaj grozeči kam-nitni menih je zmeraj ostal pred vhodom. Kmalu se je grad zanemarl, burja in vi-harji so razdrli zidovje in dan-današnji pričajo le še gole raz-valine o slavni preteklosti.

Tam pa, kjer so bila nekod grajska vrata, stoji še danes ta dan samotna pečina, ki po-njej različno spoznaš postavo meniha...

ZGODOVINSKO POMEMBNE BESEDE.

Navzle temu, da je bilo od izbruha te vojne že mnogo javnih govorov, pa se ni še z nobenim teh govorov obogati-la zbirka zgodovinskih izre-kov.

Praden bo ta vrzel spolnje-na, pa navajamo nekaj tistih izrekov, ki so bili izrečeni med svetovno vojno v letih 1914-1918. Nekaj teh je nemara vprav zdaj jako zanimivih.

Ali mogoče ne moremo Pol-jakov spomniti tistih besed belgijskega kralja, ki jih je bil 4. avgusta 1914 izrekel v po-slaneški zbornici, in ki je ž nji-mi izrazil neomajno zaupanje belgijskega ljudstva, rekoč: "Dežela, ki se brani, uživa spo-štovanje vseh. Taka dežela ne bo uničena."

Nekoliko kasneje je spre-govoril de Broqueville zbrane-mu ljudstvu v zbornici: "Bel-gija bo mogoče premagana, ne bo pa nikdar podvržena."

Štiri naslednja leta so upra-vičila izrek kralja in besede ministrskega predsednika de Broquevilla. V dobi, ko je bi-la Belgija zasedena, so izšli znameniti pastirski listi in go-vor kardinala de Merceirja.

Cela knjižnica besed

Neki švicarski raziskovalec se je pobavil z vprašanjem, kako preživlja povprečni člo-vek svoja leta in s čim jih iz-polnjuje. Sledede številke ve-ljajo za človeka, ki je dopol-nil 70 let. Ena izmed najbolj presenetljivih ugotovitev je ta, da je ta človek, tudi če ni spa-dal med zgovorne, v sedmih desetletjih izgovoril za celo knjižnico besed, za velikansko knjižnico celo, ki bi obsegala 4620 knjig po 300 strani.

Kako je ugotovil raziskova-lec ugotovil te številke? Člo-vek, ki ni zgovoren nad nor-malo, je do svojega 70. leta po-rabil celih 18 let z govorjenjem in sicer bi moral govoriti po-dnovi in ponoči, če bi hotel v teh 18 letih opraviti ves svoj življenjski penzum. Povpreč-no izpregovori človek na dan 18.000 besed. Število je videti izredno veliko, toda švicarski statistik opozarja na to, da šte-vilo besed, ki jih spregovori kakšen človek, skoraj vedno podcenjujemo. Celotno razmero-ma molčeč človek izgovori sa-mo pri večernem razgovoru 5000 do 6000 besed, 18.000 be-sed napolni približno 54 strani, a na leto bi pomnilo to 66 knjig po 300 strani, v sedem-letnih letih pa 4620 knjig. Število je seveda teoretično, kajti kakšen traper v Kanadi izgovori komaj ostenek tega, kar si privoščijo kakšen spre-ten zavarovalni agent.

Če izvzamemo, da spi človek povprečno osem ur na dan, te-daj lahko rečemo, da je v 70 letih pre-spal 28 let svojega živ-ljenja. Če se je v teh 70 letih vsak dan skrbno umil in opr-avil vse, kar spada k jutranji toaleti civiliziranega človeka, tedaj je porabil s tem poldru-go leto svojega življenja. Do-ha Solanija znaša povprečno 12

let, v tem času pa je presedel v soli in se učil zanjo dejau-sko tri leta, seveda podnevi in ponoči.

Male vsakdanje bolezni, ka-kor nahod, kašelj, hripa itd., ukradejo človeku skupaj dve-letni življenja. Resne bolezni, operacije, itd., tukaj niso v rač-unane. Šest let je porabil 70 letnik za jed, zanimive so tu-di številke, ki veljajo za obla-čenje, vezenje, jermenov pri-čevljev, snaženje zob in tako dalje.

UGANKA SUHEGA JEZERA

Prava geografska uganka je Lake Eyres, "suho jezero" v Srednji Avstraliji. Dolgo ča-sa je bilo to jezero popolnoma nedostopno, potem so ga po-skusili raziskati z letalskimi poletji, a sedaj ga je pogumen potovalec prekal tudi v avto-mobilu. Tri in pol dneva je prebil na jezeru, tri noči je spal na njem, prekal ga je v širino več nego 60 kilometrov. Na sredi jezera ni bilo peska ne blata. Površina dela vtis zaladenele ploške, na njej pa je skoraj pol metra debela plast soli rdečkaste barve. V to jezero so izvrtali do sedem-metrov globoke jame. Njih-stene so ostale trdne, jame pa

VAŽNO ZA NAROČNIKE Poleg uslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam pripravite nepotrebnege dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Poslijte naročnino naravnost: dam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Collig, A. Saffig
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevič
MONTANA: Roundup, M. M. Paulan
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet
PENNSYLVANIA: Bensmer, John Jevnikar
OHIO: Barberton, Frank Froha
OREGON: Oregon City, J. Koblar
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tschacher

Poučni spisi

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. Cena \$1.10
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Spisavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c
BODOČI DRŽAVLJANI naj naroč knjižico
BREZPOSELNI IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Du-lar. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
DO ORHIDA DO BITOLJA. 102 strani.
GOVEDOREJA. Spisal K. Legvart. 143 strani. 5 slikam. Cena \$1.25
IZ TAJNOSTI FRIEDKE. 83 strani.
KOKOŠEREJA. Spisavil Valentin Raxinger, 64 strani. Cena trdovez 80 Broš. 80
KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVA-TOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.
KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.
LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čer-melj. 8 slikam. 190 stran.
MLERARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikam 168 strani.
NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani.
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BE-SEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.
OBRATNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez...
ODKRITEJE AMERIKE, spisal dr. MAJAR. Trje deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez
PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str...
PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.
SPLOŠNI PODUK, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.
SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.
VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.
VDDNIKI IN PREDOKI. 128 strani.
ZANAVSTVENA KNJIZNICA. 78 strani.
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
VERNE DUŠE V VICAR
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Melko; s (2. izd.) Trda vez. 1.20
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c.

Denarne pošiljatve Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu. V ITALIJO \$ 6.00 Lir 100 11.85 " 200 17.50 " 300 28.00 " 500 56.00 " 1000 SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz Hivljenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

74

Te besede sprenjla z majhnim priklonom. Kurt Weyersberg nekoliko posmešno skomigne z rameni in pravi:

"Za sedaj se hočem zdržati vsake izjave." "Koliko je bilo končano hitreje kot običajno. In ker si je Kurt Weyersberg privoščil precejšno mero močnega burgenca, postane tako truden, da pozabi, da bi sežgal potni list in gre v svojo spalnico."

Klaus in Rut se s pogledom sporazumita, da je sedaj najlepša prilika, da se snideta v parku.

Ida pa se oklene svoje matere in pravi prošeče:

"Če nisi pretrudna, mati, bi te prosila, da ostaneš nekaj časa pri meni, ker želim s teboj nekaj važnega govoriti."

Ze dolgo se ni zgodilo, da bi bila Iduna svojo mater tako ljubeznivo objela, da jo mati zelo začudeno pogleda.

"Kako naj bi bila trudna, ako mi imaš kaj važnega povedati, Iduna," odgovori tiho.

Kurt in Rut hodita po parku roko v roki. Sreči obeh sta prepelni in tako pride mnogo skozi njuna usta.

Koliko se je dames med njima dogodilo in koliko si imata povedati! Ruti se zdi nekaj neizmerno dobrodejnega, da se more izgovoriti, kar ji leži na duši. Svojemu ljubljencu ne zamolči ničesar. Govori o strahu, ki ga je občutila, ko je videla strica vzeti potni list, govori o tem, kako je pretreslo njene prsi, ko se je naglo odločila vzeti potni list.

Klaus jo globoko ginjen pritiska k sebi. "Rut, ne moreš razumeti, kako uslugo si mi storila. Ko bi se stricu posrečilo potni list uničiti, bi mi bilo zelo težko dokazati, kdo sem."

Smeje se med solzami ga Rut ljubeznivo pogleda. "Oh, Klaus, Klaus!"

Več ne more govoriti. Šele čez nekaj časa zopet povzame besedo in govori, kako je bila vesela, da je prišel sosed, ki je ponudil travnik na prodaj in da je pogajanja zavračevala, kolikor je mogla, da je tudi odinila trenutek, ko bi stric opazil, da je potni list izgubil in bi ji tudi svoj sum povedal naravnost v obraz.

Klaus se pri njenih besedah smeje. "Mislil, da se bo drznil! Toda samo mirna bodi. Kar zadene travnik, ga je že moj oče hotel kupiti, ko sem bil še doma, toda ga ni mogel dobiti."

Rut priklama. "To nama je tudi povedal sosed. Ž njim nisem samo harantala zaradi tega, ker sem hotela pridobiti na ošu, temveč tudi zaradi tega, ker sem ga v resnici hotela kupiti, ker je tako zelo pripraven za Gravenstein."

Klaus jo smeje pogleda. "Z marsikaterim nasvetom mi boš morala stati na strani, Rut, kadar bom vzel vajeti v svoje roke."

"Hvala Bogu, da bom še pozneje mogla pri hiši kaj koristiti, drugače bi si mislila, da sem odveč."

Klaus ji globoko pogleda v oči. "Nikar si ne delaj skrbi — občutek, da bi bila odveč, ti bom temeljito vzel. Toda, moja Rut, odkar sem se vrnil, sva komaj mogla kaj govoriti — tudi jaz sem medtem doživel marsikaj zanimivega. Ali veš, o čem bo sedaj tvoja sestrična govorila s tvojo teto?"

Rut ga radovedno pogleda. "Kaj pa?"

"Povedala ji bo, da je iz neumne Idune zopet postala pametna in pridna Ida."

Rutine oči začare. "Ali je tudi res?"

"Da! Zelo čudna prememba se je izvršila v njej. Spočetka je hotela z zelo drznim napadom proti meni obdržati svoje stališče. Ko pa je pri tem doživela razočaranje tedaj — In Klaus ji pripoveduje, kako se je premislila in kako naenkrat se je v njenem srcu zbudilo hrepenenje po Hansu Holnu."

Rut je tega poročila zelo vesela in pravi smeje: "Vedno sem upala, da bo Iduna — ne, od sedaj naprej, bo zopet Ida — postala enkrat pametna, kakor hitro bo prišla iz svoje neumnosti, da je bogata dedinja. Glede tete Marije pa me posebno veseli, da je sedaj prišlo tako daleč. Kako bo srečna, ko bo svojega otroka zopet imela. Ali pa si ji sploh povedal, kako je z nama?"

Klaus zmaje z glavo. "Ne, tega še nikdo ne ve; sploh pa prepustim tebi, da pozneje podaš svojo izjavo. Najprej moram biti priznan dedič Gravensteina. Kakih sunmičenj, ki mi jih bodo očitali, pa re smeš deliti z menoj. Težko mi je, da se moram svoji Ruti kazati takega tujca — nekaj časa moram še potrpeti in ti tudi, moje drago srec."

Njene oči se začate vpro vanj in poreden nasmeš se zažiblje okoli njenih ustnic.

"Meni se prav nič ne mudi, da bi drugi izvedeli, kako zelo sem srečna."

Klaus jo ves sroččen pogleda. "Ko bi vedela, koliko me velja, ko moram tako hladno in tuje hoditi poleg tebe, ko bi te najrajši nikdar več ne izpustil iz svojih rok."

In tesneje jo pritegne k sebi. Oči v oči, roko v roki si stojita nasproti. Več si Klaus noče dovoliti, toda težko je obvladovati se, ko vidi, da se mu smeje nasproti brezmejnja ljubezen iz Rutinih oči.

Nekje se oglasi ptič. "Zbudita se iz svoje zatopljenosti. Zopet sta v sedanjosti. Z roko si Rut potegne preko obraza in pravi:

"V mesto moraš, Klaus, da svoj potni list spraviš pri sodnem svetniku. Bojim se, neizmerno se bojim. Zdi se mi, kot da bo grie po poti, ki jo je nastopil, šel še dalje."

"Rut, zdi se mi, da vidiš strahove."

"Nadaljevanje pripovedi"

Prerokovanja o bodoči svetovni vojni

Usedlina kave, igralne karte, zvezde, let ptic in slične stvari so še dandanes načini, iz katerih skušajo ljudje razbrati bodočnost. Vedeževalke z blestečimi imeni in astrologi tudi danes ne trpijo zaradi brezposelnosti. Ljudi, ki verujejo v prerokovanja, in ki so radovedni, kakšna bo bodočnost, prav nič ne moti, da karte, ali kavina usedlina, ali vedeževalke govore sedaj tako, drugič pa spet drugače. Sicer pa se tudi zdravniki in meteorologi v svojih napovedih in ugotovitvah razlikujejo in motijo.

Čim bolj je v svetu padala vera, tem bolj je raslo praznovanje. Človek je tako ustvarjen, da mora v nekaj verovati, če ne pravo, pa v neumno. Zato niso nikdar razni preroki in zvezdogleđi bili tako upoštevani, kakor v današnjih časih, ki so baje obračunali z vsemi "nestvarnimi" ostanki nekdanjih dni in ljudi.

Čeprav to človeško norost, ki je samo potvarjanje globoke človeške potrebe po veri v Neznano, obsojamo, moramo priznati, da je vsaka doba res imela tudi svoje preroke, vidce, ki so napovedovali — večših s presenetljivo točnostjo — bodočnost. Danes je čas, ko nas neizrečeno zanima vse, kar bi bilo v zvezi z bodočo usodo sveta in Evrope. Ta stara in nova prerokovanja je pred nedavnim zbral neki nemški pisatelj in jih izdal tudi v knjigi. To so prerokovanja o svetovni vojni v bodočnosti.

Ta pisatelj meni, da bo svetovna vojna št. 2 v času med letom 1940 in 1950. Države, ki se bodo udeležile te svetovne morije, bodo preživele nepopisne strahote.

Ta prerokovanja so zelo slikovita in seveda polna nepomembnih podrobnosti. Nekateri izmed njih pa imajo celo vrsto točnih podatkov.

Sveta Otilija je imela že pred letom 720 privid, da bodo Germani najprejiljivejši rod na svetu. Vojne, ki bodo nastajale druga za drugo in, ki bodo vedno strahotnejše, bo izval človek, ki se imenuje Antikrist. Vojna bo izbruhnila na področju Donave in vojniki s krili bodo uničevali mesta in vasi. Po velikem znagoslavju Germanov — nadaljuje njena prerokba — bodo propadli in njihova država bo razdeljena na 32 majhnih držav. Na koncu pa bo prišel veliki Antikrist, po vsem tem pa bo imela Germanija spet svojega kralja.

V 16. stoletju je prerokoval prior samostana Maria Lach, da bodo v dvajsetem stoletju tri velike vojne, ki bodo vso Germanijo in obmejne zemlje spremenile v prah in pepel.

Potem, ko bo Germanija že izgubila vojno, bo nastala še strašnejša vojna, v kateri pa bo Germanija popolnoma uničena. Strahoviti stroji bodo potepali vso travo na poljih in ogenj in strupeni oblaki, ki so jih naredili ljudje, bodo na nebu. Tako bo propadel zli duh.

Prior Leon Magnus je v sedemnajstem stoletju prerokoval, da bosta v dvajsetem stoletju izbruhnila dve vojni in, da bo v drugi vojni vse porušeno, kar je bilo postavljenega, da bodo nastali strupeni oblaki, premakljive trdnjave, letelne ladje in, da bodo ljudje ponoreli sami od sebe.

Leta 1794 je izšla tiskana knjiga z naslovom "Prerokovanja iz samostana Marienthal." V tej knjigi piše, da bo en rod po veliki svetovni vojni izbruhnila še večja vojna in to s te in one strani tekoče vode. Napoveduje železne konje, puške na vozovih, ognjeni dim iz oblakov, ki pravzaprav niso oblaki, velike orle v zraku in krte, ki rinejo pod zemljo.

V prerokovanju iz leta 1811 je zapisano, da se bo dogodila velika nesreča, ker je v neki

deželi v srednji Evropi nastalo nezadovoljstvo z njenim poglavarjem. Zmaga bo prišla z zahoda in to zmago bo izvojevala armada sedmih narodov. Glavna bitka bo na Renu in zmagal bo beli knez iz Francije.

Leta 1814 je prerokovala opatinja Katarina von Emmereich, da se bo petdeset ali šestdeset let pred letom dvatisoč osvobodil Lucifer, da bo srec Evrope vedno večje in večje, da ga bo nato rnil beli knez in, da bo neka država v srednji Evropi razpadla v več manjših držav.

Leta 1866 je neki župnik v Franciji objavil prerokovanje nekega francoskega vojaka. V tem prerokovanju zatrjuje, da bo v dvajsetem stoletju izbruhnila vojna proti onim, ki ogrožajo svet, da bodo Italijani zahtevali Nico, pa je ne bodo dobili. Francija bo po velikih težavah prešla čez Ren in uničila zvezo v srednji Evropi in da bo Franciji spet zavladal kralj.

Predvsem je v teh prerokovanjih in tudi v mnogih drugih je zlasti zanimivo opisovanje novega, tedaj neznanega orožja; v tem so torej vsa ta prerokovanja točna. Dejstvo, da so o zrakoplovstvu že zdavnaj govorili, čeprav ga v tem času še niso poznali, igra v teh prerokovanjih veliko vlogo. Temu se ne smemo čuditi, ako se spomnimo starih slik in bakrorezov, na katerih so bile že upodobljene slične stvari.

Na Durerjevem bakrorezu "Jata ptic" leti čudna jata ptic, podobnih letalom.

Prav lahko smatramo, da so dotični duhovniki kot preroki poznali umetnost prerokovanja od svojih prednikov ali so pa vsaj čisto podzavestno razvijali dalje svoje privide.

Še bolj pa so zanimive glavne misli teh prerokovanj; vsa imajo isto vsebino: boje med dobrim in hudim, med svetlobo in temo, med pravico in krivico. Načelo "Dobrote" je knez v beli obleki, načelo "Hudega" pa poseblja "Veliki" kot prikazen, ker je tuje v božjem kraljestvu. Na koncu vseh teh videnj pa stajita sreča in mir. — Novo nebo in nova zemlja!

Wes prividi se vidijo okoli dvajsetega stoletja, okoli reke Rene, Zakaj? Odgovor na to vprašanje prav za prav ni lahek. Vendar si lahko razlagamo, da so jasnovideci in preroki govorili to, kar so običajno delali umetniki, ki so slikali stvari iz Svetega pisma: svoje privide so postavljali v okolico kjer so živeli sami.

Durer na primer je prikazoval Babilon kot staronemški grad.

Kot največjo reko sveta so si pač predstavljali Ren.

Ljudi je leto 1000 razočaralo, zato so preroki vzeli leto

ZGODOVINSKI ROMANI
SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA
Henrika Sienkiewicza
PO POSEBNI CENI

KRIZARJI
 I. in II. zvezek, broš. . . \$3.75

MALI VITEZ
 Vežano \$3.25

POTOP
 I. in II. zvezek, broš. . . \$3.50

QUO VADIS
 I. in II. zvezek, broš. . . \$3.—

ZA KRUHOM
 Broširano . . . 25c

Z OGNJEM IN MECEM
 Mehko vezano \$2.—

(Poštino plačamo mi.) -

Slovenic Publishing Company
 216 W. 18th Street New York

2000 kot apokaliptično in usodno.

Moderni astrologi bodo seveda omaloževali ta prerokovanja, kakor omaloževajo današnji kemiki staro alkimijo. Nostradamus je bil bojla leta 1503 v južni Franciji in je spisal "skrivnostno knjigo", kakor jo imenuje Goethe.

Nostradamus je prerokoval svetovno vojno, porušenje stolnice v Reimsu, bitko na Marni, rusko revolucijo, propad Češke. Kakor pravi Maurice Privat., prerokuje Nostradamus veliko vojno v letu 1944. Vojna bo v Sredozemskem morju, v njej bosta igrala veliko vlogo papež in Anglija.

200 LET STARA PRAVDA.

Pred sodiščem v Amsterdamu se je odigralo nedavno zadnje dejanje enega najzanimivejših procesov v zadevi dediščine, kar jih pozna zgodovina. Gre za 150.000 holandskih cekinov.

Leta 1676 je umrl v Hamburgu holandski maršal baron van Omholm. V svoji oporoki je maršal, ki je bil star samec, določil za univerzalno dedinjo svojo strežnico Johana van der Plancken. Policija je takrat izjavila, da je oporoka ponarejena in izredno lepo dedinjo je zaprla, ker je bila osumljena, da je oporoko ponaredila. Kmalu so jo sicer izpustili, toda dedščine ji niso prisodili. Oškodovanka je vložila tožbo na sodišču v Amsterdamu. Šele mnogo let pozneje je dobila tožbo njena hči Bertha, tudi sloveča lepotica. Mesto Amsterdam je pa obenem zaseglo 28 šatuj polnih zlatnine, ki je imela že takrat ogromno vrednost. S tem je mesto krilo maršalove dolgove. Prišlo je do novega procesa, ki se je vlekel s presledki do naših dni. V teh dveh stoletjih je zapuščina naraščala in zdaj znaša 150.000.000 holandskih cekinov.

Predsednik Ecuadora nevarno zbolel

QUITO, Ecuador, 16. nov. — Predsednik Aurelio Narvaez je nevarno zbolel ter po zdravljenju zdravnikov ne bo več okrevljal. Včeraj se je nezavesten zgrudil v svoji pisarni. V slučaju njegove smrti bi postal njegov naslednik predsednik senata Arroyo Delrio.

V PREDPRODAJ
Slovensko Amerikanski Koledar za l. 1940
Za 50 centov dobite
 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA BUKOVINSKI - JA: Iz mojega življenja.
 Koledar je bogato ilustriran.
 Naročite ga pri:
Slovenic Publishing Company
 216 West 18th Street New York, N. Y.
Pošljite naročilo še danes!

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

